

Ruwana sapa llaqta qhari warmipaq allinpaq qhawarisqa ruwaykunamanta, llanq'aycunamanta, rimaycunamanta, kawsay yuyaykunata plannin nisqa

Fondo Verde para el Clima nisqapaq qolqechakuy yuyaykuy (FVC)

Puna Resiliente

**Comunidadkunapaq, Perú Suyupi ecosistemas sostenibles
altoandinos nisqakunapaq, chay Pachamanawan
kuskamanta uywanakuy aparinapaq Ecosistemas nisqapi
yuyaychasqa kachkan**

15.12.2023, v.03

Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit – GIZ GmbH

Huk equipo, proyectop kasqanpi tiyaq qichwa rimaq especialistakuna, kay documentota castellano simimanta runa simiman t'ikranku, hinas papas Perú suyupi, puna wichaypi tiyaq runakuna imayna qichwa simi rimasqankumanhina kay documento nisqa t'i krasqa tarikun. Chaymantapas ancha yuyayta churas paykum kay documntota qichwa simiman tukuchiyku, chay "Puna resiliente" nisqa proyectop taripayninkunata qichwa rimaq runakunaman riqsirichinaykupaq, chaymantapas chay Salvaguardas Ambientales y Sociales (SAS) nisqa proyectop documentonkunapi imakunachá kan, q'ala chaykunata qichwa rimaq llaqtakunaman riqsirichinaykupaq

Este documento ha sido traducido del español al quechua por un equipo de traductores quechuablantes que viven en el ámbito del proyecto, usando el lenguaje funcional que es hablado en el área Altoandina del sur del Perú. La traducción se ha realizado con especial atención de interpretar en el lenguaje quechua lo mejor posible, para dar a conocer el proyecto "Puna resiliente", sus objetivos y algunas consideraciones esenciales presentadas en los documentos de Salvaguardas Ambientales y Sociales (SAS) del proyecto a la población que habla el quechua.

Imakunachá kay documento hawanta tapukuuniyki kanqa chayqa, uraypi kaq direcccionmanmi
tapurikuuniykita qillqariyta atinki:

Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

Dag Hammarskjöld Weg 1-5

65760 Eschborn

Germany

www.giz.de

Tabla de contenido Nisqa

1 QALLARIY	5
2 CHAY TRANSVERSALIZACIÓN DE LA PERSPECTIVA DE GÉNERO NISQAWAN, MAYPICHÁ LLAMK'ARIY APARIKUNQA CHAYPAQ AKLLARIYNIN APARIKUSQAN	8
2.1 PAISPI/REGIONPI/SECTORPI GÉNERO NISQAPA AYPARIYNIN	8
INSTITUCIONALIDAD DE GÉNERO NISQAMANTA	8
2.2 ORGANIZACIONES ASOCIADAS NISQAKUNA GENEROPI EXPERIENCIAYUQ, CAPACITASQA IMA, CHAYMANTAPAS IGUALDAD DE OPORTUNIDADES NISQAMANTAWAN IMA.	10
2.3 EXPERIENCIA NISQA CHAYMANTA CHASKIY ATIY KAY GÉNERO NISQATA KAY PROYECTO NISQA EQUIPONPI	11
3 RUWANA SAPA LLAQTA QHARI WARMIPAQ ALLINPAQ QHAWARISQAN RUWAYKUNAMANTA, LLANQ’AYCUNAMANTA, RIMAYCUNAMANTA, KAWSAY YUYAYKUNATA PLANNIN NISQA CHAYMANTA TABLA DE INDICADORES NISQAMANTA.....	11

1 Qallariy

Kay proyecto " Pachamamawan qowasqanchisman hina kuskamanta kausay uywanakuy llank'aykuna yachanapaq, Perú Suyupi comunidadkunapaq, ecosistemas sostenibles altoandinos nisqakunapaqhina yuyaychasqa" (kunantaq wichayman "Puna Resiliente" nisqa sutiwan riqsisunchik) hinaspa kaytaq taripay aypaynin kanman, Arequipa, Cusco, Puno, Lima (Yauyos), Apurímac Regionkunapac, alto andinas nisqa comunidadninkuna imaymana tikraykuna hamuchkan kausariyninpi, chayman yacharikuy atiy kanantam munan, chaypaqtaq conservaciontawan, restauraciontawan chay pacha kausay alto andino nisqakunapi rurayta munan; chaymantapas kallpachariyan munan chay qollquechakuy pública - privada nisqa chayarimunanaqaq, hinaspapas hawanamanta astawn chay planificación territorial nisqa rurakunatan munan kay Pachamamawan qowasqanchisman hina kuskamanta kausay uywanakuy llank'aykuna yachanapaq castellano simipi pisichisqa sutin AbE niska. Kimsa t'aqapi organizasqa tarikun: (i) Punapi nisqa kaq pacha kawsay nisqakuna restaurasqataq conservasqataq kanqaku, hinaspapas allin qawarisqataq kanqaku, chayta rurakuptintaq aswan allinta yanapayta atirqanku pachaman sayaq kawsaykunata, AbE nisqa ruwaykunata hunt'achispa; (ii) Chay AbE nisqa chaymanta pachamanta sayapakuq kawsaykunapaqpas qullqichakuy público – privado nisqa kanmi, chay puna nisqapi kaq pacha kawsay comunidadkunan haykuya atinkuman. (iii) Chay AbE nisqapaq, chaymanta chay resiliencia climática nisqapaq Gobernanza del paisaje multinivel nisqa qillqa willakuq kamachikuykuna kan. Chaymantapas chay AbE nisqa, chaymanta chay pachamama sasachakuykuna qaqtin llapam llanq`asqanchis kallpachasqa kanan, técnico nisqa yanapakuy qusqa kanqa, comunidadkunapaq, productorkunapaq, asociacionninkunapaq, chaymanta cooperativakunapaq, chaywantaq chay llapam llanq`asqanchik chaymanta imakunawancha llanqanchik chaykunan watamanta wataman kanan aypariy atikunanaqaq; hinaspataq 23.914 nisqa hectariawan, conservacionwan, restauracionwan ima kikin alto andino ecosistemakuna beneficiasqa kanqaku.

Generomanta Fondo Verde para el Clima (FVC) nisqa kamachikamusqanmanhina, Pachamamaq ruphay hukniray kaynin churapakunanaqaq imaymana ruraykuna kanantan kallpacharin, hinaspapas chay hatun suyukunaq runankuq allin kawsaynin nisqapi, yachaynini Astawan wiñarinankutan munan, huk allin ch'uyanchasqa planificaciontawan, gestiontawan chay pachamamaq ruphay hukniray kaynin ruray atinankupaq. Chaymantapas, kay comunidadkunapi sinchi sasachakuy tiyaq warmikunapaq kanantan munan. Chay FVC nisqa huk Ruwana sapa llaqta qhari warmipaq allinpaq qhawarisqan ruwaykunamanta, llanq'aycunamanta, rimaycunamanta, kawsay yuyaykunata plannin nisqa rurakunatan munan, (inglespiqa GAP nispan huch'uy rimayninqa sutichanku), hinaspa llamkaykuna kamaskankumanta pacha, ruraynin puririyninmantapacha, chay proyecto evaluacionninemantapacha, chaymantapas warmikunapas, qharipas yuyayninku churamusqanta munasqa, yupaychasqa, q'ala chaykunan kay qatipanakillkapi ukupi rurayninkunapas, chaymanta kamachikuykunapas churasqa kanan, warmiq atiyniyuq kallpachasqa atinankupaq. Pachamamaq ruphay hukniray kaynin churapakuy atinapaq llapalla kuskachankuspa, pacha kausay kuskachanankuspa llamk'ariy atinatan munan, runakunap kawsay vidan aswan allin kananapaq, aswantqa munan chay "qipancharisqa" warmikunata, warmi irqikunata chay qullqimanta, pachamamamanta, wiñariymanta kamachiykunata ruhanapaq. Hina kaptinqa, chay GAP nisqapaq kaykunan chanin kallpachariy rurayninkuna kanan:

- (a) Pachamamaq ruphay hukniray kaynin nisqaman churapakunanaqaq, chay musuq rurariykuna kaqkunata, chaymantapas chay kamachikuykuna kaqtapas yanapariykunawan q'imirinqa chay género integral nisqa qawariyin kaqwan,
- (b) Kallpacharinqa chay qullqi churaykuna qananpaq kay "inversiones climáticas" sutichasqata, imapaq:
  - (i) Chay qharikunapas warmikunapas atisqankuman hinan kaq llamkaykunata ruwankuman chay kaqlataq qawarska kananku, chay medidas de mitigación y adaptación al cambio climático nisqawan tanqarinqa.
  - (ii) Llapa imakunachá rurakunqa chay Pachamamaq ruphay hukniray kaynin ruranapaq, chaywanmi pisiyachikunqa kay sasachakuy runakuna kausaynini sapa llaqta qhari warmipaq allinpaq qhawarisqan ruwaykunamanta, llanq'aycunamanta, rimaykunamanta, nisqamanta ima.
- (c) Chay pachamamaq ruphay hukniray kaynin sasachayninkunawan astawan mat'iykuptin, chay sapa llaqta qhari warmipaq allinpaq qhawarisqan ruwaykunamanta, llanq'aycunamanta, rimaykunamanta, ima

chay sasachakuy kausay astawan hatarita yachan, chaymanta chay quillquimanta, pachamamamanta qipanchay kayta yachallantaq, hinaspa FVC nisqa munan qharikunapas warmikunapas atisqankuman hinan kaq llankaykunata ruwankuman chay kaqlataq qawariska kananku, chay quillqi churaykuna kay ruphay hukniray kayninpaq, q'ala kaykuna mana kanantan pisiyachiya munan.

Recursos naturales nisqa qhawaypi, explotación nisqa ruraypi, imayna llanqachisqanchispi, imapas churapanakuy manaña kananta, chaymanta manaña pitapas huch'uytahina qawakuy kanantan, chaymanta runakunap derechon yupaychasqa kananta, awantaqa warmikunap derechon yupaychasqa kanantan chay GAPpa umalliq kaq taripaynin aypayta munan, hinaspa q'ala imapas nisqakuna chay pacha kausay ukupi, qawapay sapa llaqta qhari warmipaq allinpaq qhawarisqan ruwaykunamanta, llanq'aycunamanta, rimaykunamanta, nisqamanta kanan qawarispa rurakunam, proyectopi imayna nisqanmanhina (8a nisqa anexota qaway). Sapa llaqta qhari warmipaq allinpaq qhawarisqan ruwaykunamanta, llanq'aycunamanta, rimaykunamanta, nisqamanta ima paqarichinqa rurakusqanpi, medidakunatawan, indicadorkunatawan churakun, género¹ nisqa qawriywan imapas ruray kaqkuna aparisqa kananpaq, hinaspa kaywan warmikunap allin kaynin kallpachasqa kananpaq, ichaqa kay ruray atikunam warmi qharip mañayninkunata, munasqankunata qawarispa, chay sarunchakuy nisqa pisiyachi atinapaq, hinallataq warmikunap derechon nisqa apachisqa kananpaq, chaymantapas chay programap niska rurayninkunamanta beneficiasqa kanankupaq. Perú Suyupi chay kamachikuy formal nisqa puriyanan, ichaqa chay género nisqapi huch'unchanakuy kachkallan, chayta qawariyta atisuman, chay derechos humanos nisqa, manaraq paykunapaq chiqaqnini hunt'arikuy atisqawan. Perú Suyupi kaq warmikunapaqq, chay huch'uychanakuspa qawanakuy nisqaqa, aswan sinchi paykunapaqqaya tayta yachan, paykuna (culturankurayku, imapas sasa unquyniyuq kasqankurayku, religionnirayku, warmi kasqankurayku, maypi tiyasqankurayku, hukkunapuan) aswan sarunchasqa, qipanchasqa tarikunku.

Runakuna kausayninpi, imaymanakunapi huch'uychanakuspa qawanakuy kasqanraykum aswan hatun kaq sasachayman tukun mana pita qipaman saqispa, chay desarollo sostenible nisqa aypay atinanchispaq. Chay Covid kasqan qipaman, chay sapa llaqta qhari warmipaq allinpaq qhawarisqan ruwaykunamanta, llanq'aycunamanta, rimaykunamanta, nisqamanta ima, huch'uychanakusqa qawanakuy kasqanmi yapamanta kallpacharikuya atin, imarayku, wasipi sichi llamk'ay yapakusqanrayku, chaymantapas wasipi mana quillqillamanta imaymana llank'aykunay rurasqanraku, chaykunawanmi aswan llamk'ay paypaq kapun.

Warmikunataqa, Perú Suyu sociedad ukupi, qharimantaqa pisinchasqatahina qawayukun, chaymi warmiqa huch'uychasqahina rikusqa kapun, chayrayku chay recursos naturales nisqamanta mana paypa comtrolnín kanchu, chaymantapas allpa hawamantapas, unumantapas, mikhuykuna llamk'akusqanmantapas, kawsaykuna quillquichaymantapas mana paypa akllay churaynín kanchu. Chayrayku payqa mana runapas kanmanhina qawasqa kanpun, hinallataq paypa imakunachá mañakuykuna, chaypas mana rikusqa kapullantaq, yuyayninkuna churasqanpas mana uyarisqa kapullantaq. Chaymantapas, (wasipi imaymana ruraykuna kan, qusan chaymanta wawakuna uyway kan) chaykuna ruraypas warmip llamk'anallanpas kanmanhina qawasqa kallantaq, chaywanmi p'unchawpi paypa llamk'aynín mana chaninta yapakun, chaywantaq paypaq mana inti aypanchu qillqata yachananpaq, yachaywasiman rinanpaq, quillqinchasqa llamk'ayman rinanpaq, huñunakuykunapi rimasqanta churay aparinanpaq, chayraykum mana ancha warmi kanchu comunitario nisqa organizacionkunapi, unumanta organizacionkunapi, maypichá akllay, rimaykuna aprikun, chaypipas mana ancha warmi kallantaqchu. Kayhina pisinchayqa normakunapi, culturapi saphinchasqa tarikun, kaytaqmí kallpacharin warmikuna huch'uychasqahina, qinpanchasqahina qawarikunanpaq, hinaspa umalliq cargokunapi, mana warmi ruray atinanpaq hina rikusqa tarikunllantaq. Kayhina kaptinmi, warmikunap k'amiy chaymanta maqay kaptin, warmiqa pisinchasqa hinalla hap'isqa tarikunku, kaytataq qawarikun warmi, mana derechoyuhina kanankupaq, kaytataq rikuya atisunman kamachikuy cargokunaman chayay munaptinku kasqan pacha sasachasqa churqapuptinku. Kayqa mana

---

¹ Chay "Receptivo al género" nisqapaq, imachá kan, GIZ nisqap llamk'aynín, chay definición nisqa qawarisqa kanan, chaymantaq qatin OCDE nisqapa Continuo de Igualdad de Género nisqa (2022): Chay enfoque receptivo al género nisqa manam chay diferenciakuna, desigualdadkuna, proporciones, aspectos de género nisqallatachu qawarikun, chaymantapas hayk'a warmi kanan proyectop llamk'aryninkuna rurakusqanpi, manam chayllachu qawarisqa kanan, aswapas imakunachá necesidadkuna kan, chaykuna atendeymi aswan qawarisqa kanan, ima requisitokunachá kan género hawamanta, chaykunan atendesaq kanan, hinaspa q'ala kaykunataq generopaq chay datos desglosados nisqamanta hukkuna kanan, chay qatipay nisqa ruray atikunapaq.

sasachanchu social, política, económica, cultural nisqa kamachikuyman chayay atinallankutachu hark'akun, aswanpas chay warmi sarunchakuy kaynin, wiñaypaq kallpacharisqa hina kawsanallatam munan.

Kay proyecto "Puna resiliente" nisqa chay sapa llaqta qhari warmipaq allinpaq qhawarisqan ruwaykunamanta, llanq'aycunamanta, rimaykunamanta, nisqamanta ima karunchanakuy kan, chaymanta rimariykunata aparinqa, pachamamaq ruphay hukniray kaynin ukupi, qharikunamantaqa warmikunam aswan afectasqa hinam kanku. Ayllukunapi tiyaq warmikunam wayk'unankupaq, t'aqsanankupaq unu apamuq llamk'ayniyuq kanku, paykunam uywa michiq llamk'ayniyuq kanku, paykunam llamt'atapas maskamunanku rurayniyuq kanku, hukkuna ima ruwayniyuq kallankutaq. Warmikunam sapa p'unchawpas recursos naturales nisqata llank'aninkupaq munanku, paykunam sapa p'unchawpas ecosistema nisqawan kuskuchanakuspa kanku. Paykunam aswan ñawpaqtaraq chay pachamamaq ruphay hukniray kaynin afectakusqanta rikurqanku, hinaspa mana sasa uyway atinapaq, aswan karutaraq purinanku recursokuna nisqa tariy atimunankupaq. Sapa llaqta qhari warmipaq allinpaq qhawarisqan ruwaykunamanta, llanq'aycunamanta, rimaykunamanta, nisqamanta ima mana igualdad kasqanwan, chaymantapas runakuna kausaynini nisqa ukupi qipanchanakuy kasqanrayku, chay medioambietal nisqa qhawaynini, conservariy atiynini, chaymanta warmikunapaqpas, hinallataq warmi irqikunapaqpas nisyu mana allin kapun. Perú Suyupi chay sapa llaqta qhari warmipaq allinpaq qhawarisqan ruwaykunamanta, llanq'aycunamanta, rimaycunamanta, kawsay yuyaykunata plannin nisqa (PAG), tukuy kay Proyecto Puna Resiliente nisqap ruraynini intervencioninta churanqa. Hinaspapas proyecto nisqa, chay estrategias de monitoreo nisqata aparinqa, resultadokuna mana waqlisqa kananmanta evaluación rurananpaq (imapipas mana allin kananmanta qawarispa). Impacto de género nisqamanta, hinaspa kuskachanasqa riesgokuna nisqamantawan.

Ayllu suyukunapi tiyaq warmikuna, chay uchuy chakra llamk'aq, chaymanta unu uywaypi llamk'aq kachkaspanku, llaqtanku ukupi, kunankamapas chay kamachikuykuna apariyki, mana ima cargotapas hap'inkuchu. Warmikuna nisyu llamk'ayman churasqa tarikunku, chaymantapas, chay k'aminakuy chaymanta maq'anakuy ayllu ukunpi nisqaman nisyu riqusqa tarikunku. Proyecto nisqa, warmikuna chiqaqnini chay llapam llanq`asqanchik chaymanta qullquichaq llanq'aykuna nisqapi llanq'ayta atinanta kallpacharinqa, chaymantapas chay kamachikuykuna kay atinanta, chay planificación territorial nisqapi participariy atinantapas yanapallanqataq, chayhina kaptinqa ayllu warmikunap kawsay vidan, chanmantapas qullqiman aypayninpas kallpata hap'llanqataq. Yaqapas warmikunap chiqaqnini participacionin kayruptin, qusankupas, wawankupas chayta mana allinta hina qawayta atinkuman, hinaspa mana chay intención kachkaptin huk sasachaymanhina tukuya atinman, hinaspa wakin ayllu ukupi, paq'arinmammi k'amiy chaymanta maq'ay maman taya otaq wawakunatas. Huk sasachakuy kanman kamachiqujkuna kay comunidad organizacioninn, chaymanta gobierno institucionkuna warmikunap participariy atinanta munankuman, ichaq'a warmikunap rimasq'ankuta mana uyarisq'achu kapunman, hinaspa warmikuna sunqun nanasqa kapunkuman, participarriyninta pisiyapuman. Kallanmantaq warmip umallisqan, comercialización ruraq empresakuna, hinaspa qhari kaq socionkuna awqaq kankuman chayqa, yaqapas chay warmi empresa nisqa mana allintachu puriyya atipunmanchu.

Metodologiamanta nisqa

Imaymana quillqakunata, imaymana hayk'a informacionkuna kaqta qawayrimuspakum kay Ruwana sapa llaqta qhari warmipaq allinpaq qhawarisqan ruwaykunamanta, llanq'aycunamanta, rimaycunamanta, kawsay yuyaykunata plannin nisqa metodologianta ruramuyku, hinaqa nisunman políticas nacionales nisqa chaymanta llamkay kay mecanismos nacionales nisqa quillqakunata qawayrimuyku, chaymantapas, investigación rurakusqan informekunata, chaymanta artículos nisqata, kaypi kaq, hawapi kaq imaymana documentokunata, imaymana informacionkunata qawaymuyku. Chaymantapas kikin ayllu distritokunapi, agosto, noviembre 2022 watapi, llamk'aykuna rurakusqantapas watukamuykum, ayllupi tiyaq runakunam yaqapas aswantaqa kay proyectowan llamk'aq hina kankuman. Chaymantapas Perú suyupi, Ecuador Suyupi, género nisqapi llamk'aykuna rurasqankutapas análisis nisqata ruramullaykutaq.

2 Chay transversalización de la perspectiva de género nisqawan, maypichá llamk'ariy aparikunqa chaypaq akllariynin aparikusqan

2.1 Paispi/regionpi/sectorpi género nisqapa aypariynin

Institucionalidad de género nisqamanta

Chay nama sarunchanakuy kaynin Perú Suyupi prohibisqa kapun, hinaspa tratado internacional nisqata, compromisonkuta churaspa firmankun, chay género ukupi chay sarunchanakuy, chay pisinchanakuy tatichiy atinapaq, chaymantapas a nivel nacional nisqapi imaymana ruraykunata, llamk'ariykunata churarimun, chay transversalización del enfoque de género nisqapi políticas públicas nisqapi puririchinanpaq. Haqay internacional nisqapi, chay imaymananmanta warmi chay sarunchanakuy kaqkuna, chinkachiy atinanapaq convenio nisqa kan (CEDAW, 2010), chay convenio ukupim Perú Suyu miembrohina tarikun, chaymantapas kallantaq chay Convención Interamericana para Prevenir, Sancionar y Erradicar la Violencia contra la Mujer (Convención de Belém do Pará) nisqa; hukpas kallantaq chay Declaración y Plataforma Mundial de Beijing (1995) nisqa; kallantaq chay Agenda 2030 nisqa. Cambio climático nisqapipas, chay Comisión de la Condición Jurídica y Social de la Mujer (CSW) nisqapipas Perú Suyu miembrohina tarikullantaq, chaymantataq género nisqapi qharipas warmipas kaqla kayniyuqmi kanku, chaymanta warmikuna, hinaspa warmi irqikunapas kallpachasqa kaptinkun cambio climático nisqata amachanqaku pisiyatiyta atikunqa, nispanmi nin chay comisión (CSW66) nisqa. Warmikunam, chaymanta warmi irqikuna umalliq kaptikum, tkrariyta ruranqaku hinaspa pachamama allin uywasqa kanqa, chaymantapas chay cambio climaticop afectakusqanmanpas churapakuya atikunqam, nispanmi nillantaq chay comisión. Perú Suyu, generomanta, Programa de Trabajo de Lima nisqapipas quillqata churanmi, chay género ukupi mana pipas hatunyasqachu, nitaq huch'uyasqachu kananpaq, chay político climática nisqapipas género nisqa allin chaskisqa kananpaq, kaymi lluqsirimurqan 2014 watapi, 20ª Conferencia de las Partes (COP) de la CMNUCC en Lima nisqa huñunakuy rurakusqanpi.

Perú Suyunchik, tukuy Suyunpaq, 2015 watapi chay Plan de Acción de Género y Cambio Climático (PAGCC) nisqata hurqumun, género nisqapi warmipas qharipas chay kaqla qawasqa kanankupaq, chaymantapas chay cambio climático nisqaman churapakuy atinapaq. Hinaspapas 2019 watapi, Política Nacional de Igualdad de Género (PNIG) nisqata hurqullantaq, kaywanmi chiqaqnini pi riqsirin llaqta sasachakuy warmi sarunchanakuy kasqanta riququen. Kaypim kamarichikamun warmikuna aswanta chay recursos naturales nisqata controlay atiynyuyq kanankupaq, hinaspa yachayninkupas kallpachasqa kananta qawarillantaq, chaymantapas sapa llaqta qhari warmipaq allinpaq qhawarisqan ruwaykunamanta, llanq'aycunamanta, rimaykunamanta, chay institucionales y socioculturales nisqapi warmi qhari pisinchanakuy kasqantapas chinkachiy atikunantam qawarillantaq, kaqta chay willakuy inversión y gasto público nisqa informacionninpas, monitoreon nisqapas sapa llaqta qhari warmipaq allinpaq qhawarisqan ruwaykunamanta, llanq'aycunamanta, rimaykunamanta qawariynyuyq kanantan munallantaq. MINAM, 2019 watapi Comité Nacional de Mujeres y Cambio Climático (CONAMUCC) organización nisqatan hatarichin, kay organización ukupi, llapan warmipas allin willarisqa, chaninninpi, tiemponepi, mana saqirispa chay gestión climática integral del Perú nisqapi participariy atinankupaq. Tukuy Perú Suyupi, pisqa chunka (50) wasapaq warmi organizacionkuna, chaymanya ONGkuna, kay CONAMUCC nisqa ukupi tarikun, chay género nisqapi, cambio climático nisqapi llamk'anankupaq. Kayhina kallpachariykuna kasqanwanpas, warmi sarunchakuy kaynin, ancha saphinchasqa kachkallanpunim, hinaspa kaykunam hark'apakun a nivel local nisqapi, chaymanta subnacional nisqapi, kay políticas nisqa, chiqaq chaninninpi estatal nisqa capacidadpuririchiy atiynin. Chayraykum warmikunapaq mana kanchu oportunidad nisqa (chay kamachinankupaq, quillquichanankupaq, sapanku puririnankupaq) automía nisqawan aparinankupaq, hinaspa kanmi género nisqapi, qhariwan warmiwan pisinchanakuypi kawsay kasqata aswantaraq, imaymana puriypin yaparparin, educacionpi, salud reproductivapi niskapi, kallpachakuypi, llank'ana tariypi, participación política niskapi, inti aypachikuy ruwaykuyninpi, hukkunapuwanpipas aswantaraq karunchakuyman apaykun. Kaykunam aswanrataq kallpata hap'inku ayllu llaqtakuna nisqapi, chay zona sur alto andina del Perú nisqapi (zona SHAP).

Rural nisqa llaqtakunapi hark'apakuqkuna chaymanta qqimirepkuna kay transversalización de género nisqa ruwayniy atikunapqaq.

Kay Generomanta Analista ruraskusqan kay proyectopaq, kay conclusión nisqakunamanmi chayarikun (Anexo 8ª nisqata qaway), hinaspa rural nisqa llaqtakunapi kaykunam género nisqap hark'apakuqninkuna kan:

1 Hark'apakuq: Económicas nisqa chaymanta financieras nisqa hark'apakuqkuna, iskay (2) conclusionmanta hina rurasqa.

Suni chaymanta Puna allpakuapi tiyaqunas, qharipas warmipas manas kaqlachu kay prestamoman nisqa aypanku. Chaymi, 2012 watapi, allpa llamk'aq qharikuna 5% hinaspa chay 20% nisqa prestamoman aypasqaku; aswan pisiraq allpa llamk'aq warmikunamantaq 4% hinaspa chay 12% nisqa prestamoman aypasqaku, (INEI nisqa 2012 watapi). Chaymantapas warmi qhari runakunamanta manan kaqlachu qullqi tariy hap'isqanku. Warmikunap, manam paykunap kikinkupa qullqi tariy hap'isqanku kanchu, nispanmi nin (2012 watapi), chay Censo Nacional Agropecuario nisqa rurakusqanpi.

Kay hinan Apurimacpi 32,8% nisqa warmikunaqsi mana paykuna kikinkupaq qullqi tariy hap'isqanku kanchu, qharikunamanta ichaqa, 12,1% qharikunallas mana paykunap kikin qullqi tariy hap'isqanku kanchu. Arequipapi, 38,1% warmikunas mana paykunap kinki qullqi tariy hap'isqanku kanchu, qharikunamanta ichaqa 22,3% mana paykunap kikin qullqi tariy hap'isqanku kanchu. Qusqupi warmimantas 30.5% mana paykunap kikin qullqi tariy hap'isqanku kanchu, qharimantataq 18.2% mana paykunap kikin qullqi tariy hap'isqanku kanchu. Punopitaq ichaqa, 25.1% mana paykunap kikin qullqi tariy hap'isqanku kanchu, qharikunamantataq 17.4% paykunap kikin qullqi tariy hap'isqanku kanchu. Agriculturapi llamk'aq warmikunamantataq, 37,6% mana qullqillamanta llank'akuchu ima rayqu mama tayta, turanku, wawan utak paypa chakram qaqtin, hinaqa 46,3% warmikuna agriculturapi llamk'aqkuna qullqita llamk'asqankumanta chaskikapunku.

Suni chaymanta Puna allpakuapis allpa ruruchiypi warmikunap llamk'ariynin wiñarisqan, ichaqa warmikunap kawsay vidan, manam chaywanpas allinyasqanqa rikukunchu. Qharikuna, comunitadninkunata saqispa llamk'apakuq riptinku, warmikunam, unumantapas, recursokunamanta pisi atiynyuq, wasita qawaspa, chakrakunata llamk'aspas qipapuq kapunku, pisi qatu chaymanta kay capital (mano de obra nisqapi) qullqi tariy hap'inanku maskanankupaq, mana inti aypapullantaqchu. Ayllu tiyaq warmikunaqa, wasi uywakunata uywayta yachanku, ch'uñutapas, imachakunatapas rurayta yachanku, mikhunanku puchuq kaqchakunatataq, llaqta qatupi qullquinchayta yachanku, aswanmi aspas qharikunaq llamk'ay rurasqankuqa ch'atasqa kay cadenas de valor nisqa astawan kallpachasqa chaymanta qullquichasqa kayta yachan. Chaymanta, proyectop regionnipi, sapa llaqta qhari warmipaq allinpaq qhawarisqan ruwaykunamanta, llanq'aycunamanta, rimaykunamanta, nisqamanta ima, aswan karunchanasqa kan, warmikuna chay recursos naturales nisqamanta as qipamanhina churasqa, chay roles de género socialmente construidos nisqa kasqanrayku, hinaspa qharikuna qarichakuspa qawasqa kasqanrayku.

Warmikuna llamk'ana allpata llank'achinku kay 30% utak 34% nisqata, chaymantapas warmikunamanta aswan achkata qharikunaqa llamk'ana allpataqa kay SHAP nisqapi llank'achinku.

2 Hark'apakuq: Técnicas nisqa hark'apakuqkuna, 2 conclusionmanta hina rurasqa

Educakunankupaq, capacitanakunankupaq, qullqimanta llamk'anankupaq, maykunapichá kamachikuykuna apakun chaykunapi sayamunankupaq, as pisi yanapakuykuna kan, q'ala kaykunata atin haqay género nisqapi k'arunchanakuy kaptin. Kayhina kaptinpas warmikunaqa pasaqta k'eminku chay recursos naturales nisqa qawariyinipi,unu uywaynini, allpakuva gestionariypi ima. Suni chaymanta Puna llaqtakunapis, 50% manta aswan pisi, ayllu wasi ukupi unuyuq kanku, hinaspa warmikunam, wayk'ukunankupaqpas, uywakunapaqpas, unu apamuq kanku, chaymantapasunuwan qarpayqa qharip llamk'ananmi nispa ninku, ichaqa familiakuna puquikunamatan, as mana sasallaman unuta apamanku. Ayllu wasikunapi, economía nisqa qullqimanta rimaspataq, warmikuna quwita uywanku, chay quwi qullquichasqankum paykunata allinta q'emin, ichaqa qharikuna uywakuna, mikhunya qullquichasqankutan paykuna hapiykunku, hinaspapas mana imapas qukunchu awaykuna qullquichaypi atiymantaq. Ayllu warmikunapaq huk hark'akuykuna kallantaq (educacionmanta nisunman (warmimanta 23% nisqa analfabeta nisqa kan, ichaqa qharikunamanta 8% nisqa analfabeto kan), chaymantapas huk simi rimay atiymant, castellano simi rimaymant 35% nisqa huk chikan yapayusqa warmikuna runa simillata riman, hinaspapas warmikuna kallpachasqa, nitaq liderazgo nisqa kayniyuq mana ancha kanchu, chaymantapas wasi ukupi llamk'ay, chakrapi llamk'ay, aswanpas ancha achka llamk'aynin paypaq kan, huk rurarakunapas paypaq kallantaq), kaykuna kaptinmi warmiqa qhariwan igualnini pi comunal cargokunapi mana kayta atinchu, chayrayku, comunidad ukupi, warmikunaqa qamachikuykuna apariypi mana rimariyta atinkuchu, hinallataq a nivel local, regional y nacional nisqapi mana pay qamachikuykuna apariypi atillantaqchu.

Hinallataq, chay planificación territorial nisqa rurakuynin, chaymantapas chay proyectos de inversión nisqa kallpachaynin, (warmikunap sinchi wasipi ruwaykuna, kasqanta qawarispa, sasachakuykunata, yachayninkunata qawarispa, kaykunapaqtqa kamachikunata churaspa) chay enfoque de género nisqawan hatun llamk'ariy rurananchik suyawachkanchik. Estado peruanop, marcos conceptualninkunapi nisqapi, hinaspa instrumentos formales nisqakunapi, warmikunap sasachakuyninmanta chaymanta mañakusqamanta

q'ala kaykunata churasqa kananku kay rimaqkunata chay projectokuna kamariy ruraynin qallarikuchkaptin, llamk'ariy rurayninpí kachkaptin, evaluación nisqa ruray apariynin kachkapin.

3 Hark'apakuq: Conocimiento e información nisqa hark'apakuqkuna, 2 conclusionmanhina rurasqa.

Warmikunaqa wasinkumanta llusqispa manam willakuykunata yachankuchu atiy huñunakuykunaman as riya munankuchu, hinaspapas chay yachaykunata, asistencia técnica chaymanta empresarial nisqata as pisillata chaskinku, chaymi paykuna chay kamachikuykuna apariy nisqa huñunakuykunapi mana as yacharisqahina rimariyta atinkuchu, hin spa paykunapaq qullu tariy hap'isqanku yapaykunantaqa aspas hinapi qipakapun, chayraykum, warmikunap chiqaqninpí allin yachariyin kanantam kallpacharikunam kanan, kayta rurakuptinmi warmikunapas qatukunamanpas, servicios financieros nisqamanpas jaykuya atinqaku.

Chaymantapas productor nisqakunapaq mana ancha chay préstamo nisqa kayta yachanchu, aswantaqa warmikunapaq kay préstamo nisqata mana as quillankutaqchu.

Arequipa, Apurímac Qusqupi, warmikunapas qharikunapas yaqa kaqlapikama asociacionkunapi, comitekunapi, cooperativakunapi organizakuya yachanku, ichaqa Punopi chay asocianakuy mana ancha kanchu (8% urayman organización kan). Hinallataq Andes nisqa llaqtakunapis ñawpaqmantaraq warmikunapaq hawamanta yuyaykuna kaq, warmikuna imapipas kasqan qawasqa kanankutaqa aswanpas pisinchasqatahina paykunaqa qawasqa kapunku, aswanpas paykuna allpa llamk'aqmanta, unumanta, ecosistemas nisqamantapas ancha yachayniyuq kay atisqankuwanpas paykuna mana kikin yanaparisqachu nitaq riqsisqachu kanku.

4 Hark'apakuq: Institucionales nisqa hark'apakuqkuna 1-man kaq, 3-man kaq conclusionmanhina rurasqa.

Perú Suyupi, imaymana nivel nisqa gobiernopin allin kamasqan normakuna kan, chay transversalización de la perspectiva de género nisqa, chay políticas públicas nisqa ukupi llamk'arinpy churasqa kananpaq, ichaqa chay derecho a la igualdad nisqa, chiqaqninpí rurakuynin aparikunanaq mana garantizasqaraqchu tarikun. Leykuna ña kanña, instituciones públicas nisqakuna, chay perspectiva de género nisqa yuyayta churaspa llamk'ariyinkuna aparinankupaq, ichaqa chay kamarichiy kaqkuna, mana ancha kallpayuqchu, chiqaqninpí kay llamk'aykuna puririnanpaq. Chaymantapas kay ruraykuna mana puririya atinchu, llamkaqkuna pasaq kutillanpi tqarqusqa kasqanrayku, hinaspapas kay llamkaqkuna mana kay ruray apanankupaq capacitasqa kasqankuraykupuwan.

Imakunataq allin kanman chay integración de la perspectiva de género nisqapi llamk'aykuna ruranapaq

Generomanta análisis rurakusqanpi, hark'apakuqkuna ima tarikusqanwan, (3 capítulo nisqata qaway) Puna Resiliente, chaymanta proyetop llamk'ayninkuna kamachikuskankuna ima churakusqanwan, warmikuna kallpachasqa kanantam maskakun, chaymanta chay transversalización de género nisqa kallpachasqa kanata maskakullantaq, hin spa chay instrumentos financieros nisqapi, chaymantapas comunitario regional nisqapi planificación territorial ruray atypi capacitasqa kanantam munakun, hinaspapas warmikunap capacidad económica nisqa, cambio climático nisqaman churapakuy capacidadniyuq kanankutam munayku. Sichus chay recursos financieros nisqa, warmikunapaq kaptin, warmikuna capacitacionkunapi participariy atiptin, chay kamachikuykuna apariy ukupi kaptinku, q'ala kay ima ruraykuna nisqapas qispiriyta atinmanyá. Socios políticos nisqawan, personal público nisqawan, agriculturamanta qawariq runakunawan, chaymanta unumanta qawariqunawan usuariokunawan ima kay proyecto kuskachanakuspa llamk'anman chayqa, chay transversalidad de género nisqa hark'apakuqninkunata chinkachiynita atikunmanyá, hin spa género nisqap hark'apakuqkunata qawarispa llamk'ariyunkunata aparikunman chayqa, chay pandemia qhipaman, qharikunamanta machismo nisqa astawan kallpachakusqa, chay transformación social e institucional aswan igualdad kananpaq chinkariychiynin atikunmayá.

2.2 Organizaciones asociadas nisqakuna generopi experienciayuq, capacitasqa ima, chaymantapas igualdad de oportunidades nisqamantawan ima.

Instituciones públicas nisqakunapi, kamachiykuna kan, imatachá llamk'amkanku, chay llamk'ayninku ukupi género nisqata churay atinankupaq, ichaqa chiqaqninpí ruray atiyninpí pisipapunku, herramientakuna chay ruwanapaq mana allin kallpaschasqa kasqanrayku. Chaymantapas generopi llamk'ay mana puririllantaqchu, institucionkunapi, mana recurso kuna kasqanrayku, hinapapas llamk'aq ruraykuna, pasaq kutinpi sinchi tikrasqa

kasqanrayku, chaywan generopi llamk'ayninkuta mana hunt'ayta atinkuchu. SERNANP nisqa organización rurayninkunapi kallpata churanku género nisqa llamk'ayninku ukupi llamk'ariynin chiqaqninipi aparikunanapaq, chaywanpas géneromanta llamk'aynin mana ancha kallpacharikunchu, nitaq rikurinchu. MIDAGRI nisqa organización, huk chikanta kallpacharin equidad de género nisqapi llamk'ariykuna aparikunanapaq. Hinaspas kay qawariyinim MIDAGRIpaq aswanta yanaparinqa chay enfoque de género nisqata llamkariynin ukupi churarinanapaq. Profonanpe-paq, género nisqapi Llamkayninkuna rurananpaq kamarichiyninkuna kan, chay enfoque de género transversalizay atinanpaq. Proyecto Puna Resiliente-pap, materialninkunapas kan, hinaspapas capacitacionipi, rimakuykunapi, kamachikuykuna apariypi, warmikunap participación kaynin atinamanta, chaymanta planificación nisqa ruraypi, ancha yachayniyuq kan, chay transversalización del enfoque de género nisqa llamk'ariykuna yanapariy aparikunanapaq.

2.3 Experiencia nisqa chaymanta chaskiy atiy kay género nisqata kay proyecto nisqa equiponpi

Pikunachá equipo nisqapi llamk'anku, paykunam, llanku equidad de género chaymanta enfoques de interculturalidad nisqapi capacitacionta chaskinqaku. Proyecto wakin llamk'aqkuna, experiancianmantapacha, profesionninmantapacha género e interculturalidad nisqapi, ña as yachayniyuqña kanku. Hinaspapas proyecto, chay huk punto focal de salvaguardas chaymanta género nisqayuq kanqa. Chaymantapas, chay GIZ Cono Sur Perú nisqapi llamk'aqkuna, proyecto riqsiriy rurakuchkaptin, género nisqapi ña capacitakurqankuña. Wakin proyectokunapi, sectorkunapi llamk'aqkunapura experiencianku, yachayninku chimpachinakunkupaq, chay diseño de proyectos con enfoque de género nisqa rurananpaq asesoría colegiada nisqa kanqa.

3 Ruwana sapa llaqta qhari warmipaq allinpaq qhawarisqan ruwaykunamanta, llanq'aycunamanta, rimaycunamanta, kawsay yuyaykunata plannin nisqa chaymanta tabla de indicadores nisqamanta

Kay llamk'ay ruraykuynapim, Ruwana sapa llaqta qhari warmipaq allinpaq qhawarisqan ruwaykunamanta, llanq'aycunamanta, rimaycunamanta, kawsay yuyaykunata plannin nisqa hap'ipakunqa: Suni chaymanta Puna llaqtakunapin, ancha hatunmi chay warmikunap allpa ruruchiypí llamk'asqamku, unupas uywasqanku, ichaqa warmikuna, comudadninkunapi chay kamachikuykuna apariy kaqkunapi, mana imapaqpas qawarisqachu kanku. Hinaspas llamk'anakuna sinchita warmikunata atipan, chaymantapas violencia familiar nisqa, sinchi paykunapaq kallantaq. Kaykuna kaptinmi, proyectoqa warmikunapaq kallpacharispa purichinga chay llapam llanq'asqanchik chaymanta qulluichaq llanq'aykuna nisqapi llanq'ayta atinanta kallpacharinqa, hinaspapas chay planificación territorial nisqa ruraynин atinantapas kallpata churallanqataq, hinallataq maykunapichá rimaykuna chaymanta kamachikuykuna aparikum, chaypipas chiqaqninipi warmikuna kanan atinatapas kallpachallanqataq, kaykuna ruray kaptintaq, ayllu warmikunap kawsay vidan aswan allinman wicharinqa, qullu tariy hap'isqanku aswan allin kallanqataq.

Yaqapas warmikunap chiqaqninipi participacionin kayruptin, qu sankupas, wawankupas chayta mana allinta hina qawayta atinkuman, hinaspas mana chay munaspallas kachkaptin huk sasachaymanhina tukuya atinman, hinaspas wakin familia ukupi, violencia familiar nisqa hatariyta atinman. Comunidad organizacionni, chaymanta gobierno institucionkuna warmikunap participariy atinanta munanman, ichaqa warmikunap rimasqan mana uyarisqachu kapunman, hinaspas warmikuna sunqun nanasqa kapunkuman, participarriyinti pisiyapuman, kaymi yaqapas huk hark'apakuyman tukuya atinman. Kallanmantaq warmip umallisqan, qatu ruraq empresakuna, hinaspas qhari kaq socionkuna awqapaqunkuman chayqa, yaqapas chay warmi empresa nisqa mana wiñayta utak puririyyta atipunmanchu

ID	Imakuna kasqanmant a/ Resultadoku namanta/lla mk'ariykuna manta/hark'a pakuqkunam anta	Riesgos potenciales y nisqamanta igualdad de género nisqamanta temakuna (= hawanpi, hark'apakuqkun amanta derivados nisqaa)	Ruraykunamanta wan/medidakuna mantawan imayna kasqanmanta willakuy: (=Riesgo pisiyachiyimanta medidakuna = Chay promoción de potenciales nisqamanta medidakuna)	Indicadorkuna nisqa	Manaraq qallariyininp i imayna tarikun chaymanta	Ima killipi, imayma tupuynin rurakunamanta (=Allin ruraynin kananpaq idicador nisqakuna, kankuman, yaqapas indicadores cualitativos, cuantitativos nisqa, qharipaqpas, warmipaqpas maypichá t'aqakuyta atinchaymanhina)	Hayk'aq paq	Llamk'ariy ruraypi recursos nisqakuna (llamk'aqkunapuw an, materialeskuna ima)	Pitaq llamk'ay rurayta aparinqa	kay	Ruray aparinapaq, EUR-pi hayk'a quillqi munakusqanm ana
	Llapa (Indicador nisqa Core 2)	Manapas achkayachisqa riesgokuna akllarisqa kananmanta	Receptivo al género nisqamanta M&E Sisteman, pikuna beneficiariohina warmimantapas qharimantapas kaq atiqkunamanta qawariy, hinaspaproyectokuna género nisqa qawariyway, llamk'ariynin chanin rurasqa kananmanta qawariyin.	M&E-p sisteman rurarisqa chaymantapas llamk'ayninta ruraspa.	0	1 M&E Sisteman, receptivo al género nisqamanta	A: 1	Sistema M&E puntos focales nisqamanta rimam, llapa EEs nisqamanta	GIZ- M&E nisqap especialista GIZ- Asesor/a de Salvaguardas manta generomanta ima asesora utaq asesor. Profonganpe- salvaguardia socialmanta, generomantawan especialistaku namanta.	Sistema de M&E nisqa 250,000 GIZ- M&E-pi especialista nisqa 954,940	

ID	Imakuna kasqanmant a/ Resultadoku namanta/lla mk'ariykuna manta/hark'a pakuqkunam anta	Riesgos y potenciales nisqamanta igualdad de género nisqamanta temakuna (= hawanpi, hark'apakuqkun amanta derivados nisqaa)	Ruraykunamanta wan/medidakuna mantawan imayna kasqanmanta willakuy: (=Riesgo pisiyachiymana medidakuna = Chay promoción de potenciales nisqamanta medidakuna)	Indicadorkuna nisqa	Manaraq qallariyinp i imayna tarikun chaymanta	Ima killipi, imayma tupuynin rurakunamanta (=Allin ruraynin kananpaq idicador nisqakuna, kankuman, yaqapas indicadores cualitativos, cuantitativos nisqa, qharipaqpas, warmipaqpas maypichá t'aqakuyta atinchaymanhina)	Hayk'aq paq	Llamk'ariy ruraypi recursos nisqakuna (llamk'aqkunapuw an, materialeskuna ima)	Pitaq llamk'ay rurayta aparinqa kay	Ruray aparinapaq, EUR-pi hayk'a quillqi munakusqanm ana
2	Llapa (transversal nisqa) /2 hark'apakuqjuna	Comunicacionmanta materialninkuna mana rurasqa kaptin, chaymantapas chay sapanka llamk'ariypaq chay enfoque de igualdad de género e inclusión social nisqapaq directricesninkuna mana churasqa kaptin	Generomanta asesorninwan, chaymanta comunicación equipo nisqawan q'imirinakuspa kuskamanta llamk'ananku, chay proyectoq comunicación nisqa materialnipi, directrices nisqapi chay perspectiva de igualdad de género e inclusión social (GESI nisqa churasqa kananpaq. Sichus GESI nisqapi, equipo de comunicación nisqapaq, capacitación munakunqa chayqa, chaspas	Proyectorp llapa comunicación materialninkuna pi, chaymanta sapanka llamk'ariykuropa q chay directrices nisqakunapi, chay enfoque de igualdad de género e inclusión social nisqa churasqa kanan.	0	100manta, 100nin proyectorp comunicación materialninkunapi, chaymanta chay directrices nisqa documentokunapi igualdad de género e inclusión social nisqa churasqa tarikun.	A: 2-6	Salvaguardas nisqamanta, hinaspacomunicación nisqapa asesornin. Profonanpe- Generomanta especialista. IdM- Generopi especialista.	GIZ- Asesor/a de salvaguardiamanta, generomantawan ima asesora utaq asesor. GIZ- Comunicacionmanta asesora utaq asesor. Profonanpe- Generopi especialista. IdM- Generopi especialista.	GIZ- Asesor/a de salvaguardamantawan generomantawan ima asesora utaq asesor. 144,000 GIZ- comunicación asesora utaq asesor 300,300 Profonanpe- Socialmantawan generomatawan especialista 197,813

ID	Imakuna kasqanmant a/ Resultadoku namanta/lla mk'ariykuna manta/hark'a pakuqkunam anta	Riesgos y potenciales nisqamanta igualdad de género nisqamanta temakuna (= hawanpi, hark'apakuqkun amanta derivados nisqaa)	Ruraykunamanta wan/medidakuna mantawan imayna kasqanmanta willakuy: (=Riesgo pisiyachiymanta medidakuna = Chay promoción de potenciales nisqamanta medidakuna)	Indicadorkuna nisqa	Manaraq qallariyinp i imayna tarikun chaymanta	Ima killipi, imayma tupuynin rurakunamanta (=Allin ruraynin kananpaq idicador nisqakuna, kankuman, yaqapas indicadores cualitativos, cuantitativos nisqa, qharipaqpas, warmipaqpas maypichá t'aqakuyta atinchaymanhina)	Hayk'aq paq	Llamk'ariy ruraypi recursos nisqakuna (llamk'aqkunapuw an, materialeskuna ima)	Pitaq llamk'ay rurayta aparinqa	kay	Ruray aparinapaq, EUR-pi hayk'a qullqi munakusqanm ana
			churasqam kananln.								IdM- Generopi especialista en 32,176 Comunicacionm anta material 60,000 Formación GESI nisqapi 6,000 Genero qawariywan imayna capacitación rurakuytin 37,519
3	Llapa (transversal nisqa)	Yanqapas casi qatikachasqa kanankuta manchakuspa, beneficiariokuna mana chay	Chay violencia de Género (GbV) nisqamanta, Explotación Sexual nisqamanta, chaymanta chay Abuso, hinaspa	Huk GRM operativa nisqa, hinaspa culturamanhina	0	2 GRM, operativo nisqa, género qawariywan, cultura qawariywa rurasq, hinaspapas GbV	A:1-6	GIZ- Sistema de M&E nisqa Profonanpe- Sistema de M&E nisqa	GIZ- M&Epi especialista. GIZ- Salvaguardas mantawa,	GRM 25,00 Cursokunamant awan tallerkunamanta wan ima	

ID	Imakuna kasqanmant a/ Resultadoku namanta/lla mk'ariykuna manta/hark'a pakuqkunam anta	Riesgos y potenciales nisqamanta igualdad de género nisqamanta temakuna (= hawanpi, hark'apakuqkun amanta derivados nisqaa)	Ruraykunamanta wan/medidakuna mantawan imayna kasqanmanta willakuy: (=Riesgo pisiyachiymanta medidakuna = Chay promoción de potenciales nisqamanta medidakuna)	Indicadorkuna nisqa	Manaraq gallariyinp i imayna tarikun chaymanta	Ima killipi, imayma tupuynin rurakunamanta (=Allin ruraynin kananpaq idicador nisqakuna, kankuman, yaqapas indicadores cualitativos, cuantitativos nisqa, qharipaqpas, warmipaqpas maypichá t'aqakuyta atinchaymanhina)	Hayk'aq paq	Llamk'ariy ruraypi recursos nisqakuna (llamk'aqkunapuw an, materialeskuna ima)	Pitaq llamk'ay rurayta aparinqa	kay	Ruray aparinapaq, EUR-pi hayk'a quillqi munakusqanm ana
		Mecanismo de Reclamación (GRM) nisqata usankuchu.	Acoso nisqamanta (SEAH), proyectop Mecanismo de atención de quejas nisqqapi churasqa kanan (GRM) chaymanta chay mecanismo financiero (Puna Facility) nisqapi churasqa kanan, hinaspas kaykunam género nisqaman, cultura nisqaman sayapakuq kasqankurayku, mana pi queja churasqanpa sutin yachasqachu kanqa.	qawarisqa kanan, hinaspapas chay GbV nisqapa, chay SEAH nisqapa yuyaychakusqan kuna churasqa kanan.		nisqapa, chaymanta SEAH, nisqap rurayninkuna churasqa tarikun.		Mecanismos nisqakuna quejakuna atendenapaq (GRM) Yachaymantawan hinaspas tallermantawan, chay OSC locales nisqawan. Comunicacionpa materialninkuna.	generomantaw an asesora utaq asesor. GIZ- Regionkunapa llamk'aqkuna. Profonanpe- Monitoreo nisqapi especialista en 232,840 Profonanpe- Salvaguardasm antawa, generomantawa n especialista. (ID 2 nisqata qaway) Profonanpe- Salvaguardas sociales nisqamanta, geromantawan ima	6,000 ² Profonanpe- Monitoreo nisqapi especialista en 232,840 Profonanpe- Salvaguardasm antawa, generomantawa n especialista. (ID 2 nisqata qaway) Profonanpe- Salvaguardas ambientales nisqapi	

² aswanpas 1 curso nisqata watapi

ID	Imakuna kasqanmant a/ Resultadoku namanta/lla mk'ariykuna manta/hark'a pakuqkunam anta	Riesgos y potenciales nisqamanta igualdad de género nisqamanta temakuna (= hawanpi, hark'apakuqkun amanta derivados nisqaa)	Ruraykunamanta wan/medidakuna mantawan imayna kasqanmanta willakuy: (=Riesgo pisiyachiymanta medidakuna = Chay promoción de potenciales nisqamanta medidakuna)	Indicadorkuna nisqa	Manaraq gallariyinp i imayna tarikun chaymanta	Ima killipi, imayma tupuynin rurakunamanta (=Allin ruraynin kananpaq idicador nisqakuna, kankuman, yaqapas indicadores cualitativos, cuantitativos nisqa, qharipaqpas, warmipaqpas maypichá t'aqakuyta atinchaymanhina)	Hayk'aq paq	Llamk'ariy ruraypi recursos nisqakuna (llamk'aqkunapuw an, materialeskuna ima)	Pitaq llamk'ay rurayta aparinqa kay	Ruray aparinapaq, EUR-pi hayk'a qullqi munakusqanm ana
									especialistaku na. Profonanpe- salvaguardas ambientales nisqapi especialistaku na. Profonanpe- Regionkunapi monitores técnicos nisqakuna	especialista en 197,813 Profonanpe- Regionkunapi Monitores técnicos nisqakuna (4) 381,517

ID	Imakuna kasqanmant a/ Resultadoku namanta/lla mk'ariykuna manta/hark'a pakuqkunam anta	Riesgos y potenciales nisqamanta igualdad de género nisqamanta temakuna (= hawanpi, hark'apakuqkun amanta derivados nisqaa)	Ruraykunamanta wan/medidakuna mantawan imayna kasqanmanta willakuy: (=Riesgo pisiyachiymana medidakuna = Chay promoción de potenciales nisqamanta medidakuna)	Indicadorkuna nisqa	Manaraq qallariyinp i imayna tarikun chaymanta	Ima killipi, imayma tupuynin rurakunamanta (=Allin ruraynin kananpaq idicador nisqakuna, kankuman, yaqapas indicadores cualitativos, cuantitativos nisqa, qharipaqpas, warmipaqpas maypichá t'aqakuyta atinchaymanhina)	Hayk'aq paq	Llamk'ariy ruraypi recursos nisqakuna (llamk'aqkunapuw an, materialeskuna ima)	Pitaq llamk'ay rurayta aparinqa kay	Ruray aparinapaq, EUR-pi hayk'a quillqi munakusqanm ana
5	1.1.1. nisqa llamk'ariy. Finaciamiento rurakunanpaq acuerdoman chayay, hinaspas AbE medidakuna llamk'ay apariyin, chay Cadenas de Valor Resilientes al clima nisqa llamk'ay apariyin/ 2 nisqa hark'apakuqk una.	Yaqapas mana tiemponku kaptin, yaqapas mana atiqhina yuyaychakuptin ku, yaqapas wasinku ukupi churapanakuy kaptin, utaqa qharikunalla liderazgo cargokunapi kayta munaptinku, chay planes territoriales nisqa rurakuchkaptin warmikuna mana as participankuchu, chayrayku	Chay género nisqa llamk'ariyway yuyaychasqata planificación territorial nisqa rurakuyinta kallpacharina, chay Cadenas de Valor Resilientes al Clima nisqapaq, AbE nisqap medidakunamanhi na interveniokunata	Hayk'achá planes territoriales locales nisqa kasqanmanta, hinaspasapanka plan, género qawariyiyuq rurasqa kasqanmanta, chay adaptación al cambio climático nisqapi invertikunanaq.	0	Yaqapas, género nisqa qawariywan, 100 planes territoriales locales rurasqa, chay adaptación al cambio climático nisqapi llamk'arinapaq.	A: 2-4	OSCmanta promotores locales nisqa, comunidadkuna, locales de apoyo a las comunidades, productores nisqamanta asociacionkuna, utaq cooperativakuna nisqakuna q'imirinapaq. Promotores locales nisqakunapaq capacitacion nisqa.	GIZ chaymanta Instituto de Montaña nisqawan, hinaspas MIDAGRI SERNANwan ima kuskachanasq a.	Actividadpa presupuestota churaspa 1.1.1. 2,199,853 IdM- Generopi especiliasta 32,176

ID	Imakuna kasqanmant a/ Resultadoku namanta/lla mk'ariykuna manta/hark'a pakuqkunam anta	Riesgos y potenciales nisqamanta igualdad de género nisqamanta temakuna (= hawanpi, hark'apakuqkun amanta derivados nisqaa)	Ruraykunamanta wan/medidakuna mantawan imayna kasqanmanta willakuy: (=Riesgo pisiyachiymanta medidakuna = Chay promoción de potenciales nisqamanta medidakuna)	Indicadorkuna nisqa	Manaraq qallariyinp i imayna tarikun chaymanta	Ima killipi, imayma tupuynin rurakunamanta (=Allin ruraynin kananpaq idicador nisqakuna, kankuman, yaqapas indicadores cualitativos, cuantitativos nisqa, qharipaqpas, warmipaqpas maypichá t'aqakuyta atinchaymanhina)	Hayk'aq paq	Llamk'ariy ruraypi recursos nisqakuna (llamk'aqkunapuw an, materialeskuna ima)	Pitaq llamk'ay rurayta aparinqa	kay	Ruray aparinapaq, EUR-pi hayk'a qullqi munakusqanm ana
		generoman hap'inasqa planes territoriales locales nisqata, mana ancha rurankuchu.									
6	Achka datokuna kasqanrayku, mana atikunchu huñuy, chaymanta monitorear, analizar nisqa rurakuynin, chay información mayman tupasqan mana yachakusqanray ku.	Hayk'a productor nisqa warmikuna kan, hayk'a iniciativayuq lideresakuna kan, chay yachanapaq, manaraq ima ruraypas qallarikuchkaptin chay informacionkunata huqarina.	Manaraq ima llamk'aypas qallariy kachkaptin, datokuna huqarikusqanmanta willakuy	0	1 reporte nisqa rurasqa, chay manaraq llamk'aykuna qallarichkaptin datokuna huqarikusqanmanta.	Qallariyin	Primaria y secundaria Información nisqa (e.g. encuestakuna, documentokuna watukuy)	GIZ		Monitoreomanta wan Evaluacionmant awan encuesta nisqa EUR 59,000	

ID	Imakuna kasqanmant a/ Resultadoku namanta/lla mk'ariykuna manta/hark'a pakuqkunam anta	Riesgos y potenciales nisqamanta igualdad de género nisqamanta temakuna (= hawanpi, hark'apakuqkun amanta derivados nisqaa)	Ruraykunamanta wan/medidakuna mantawan imayna kasqanmanta willakuy: (=Riesgo pisiyachiymanta medidakuna = Chay promoción de potenciales nisqamanta medidakuna)	Indicadorkuna nisqa	Manaraq gallariyinp i imayna tarikun chaymanta	Ima killipi, imayma tupuynin rurakunamanta (=Allin ruraynin kananpaq idicador nisqakuna, kankuman, yaqapas indicadores cualitativos, cuantitativos nisqa, qharipaqpas, warmipaqpas maypichá t'aqakuyta atinchaymanhina)	Hayk'aq paq	Llamk'ariy ruraypi recursos nisqakuna (llamk'aqkunapuw an, materialeskuna ima)	Pitaq llamk'ay rurayta aparinqa kay	Ruray aparinapaq, EUR-pi hayk'a quillqi munakusqanm ana
7	1.1.2 llamk'ariy. Finamiento rurakunanpaq acuerdoman chayay, hinaspas AbE medidakuna llamk'ay apariynin, chay Cadenas de Valor Resilientes al clima nisqa llamk'ay apariynin (CRVC) (5wan kusku beneficiakuy)/ 2 hark'apakuq	Warmikunap yachayninta, necesidadninkunata, rurayninkunata, wasipi llamk'ayninkunta ta mana watukuspa, chay AbEpa medidakuna rurakuptin.	Rurana, chaymanta llamk'ariyninta ima aparina chay iniciativas locales innovadoras nisqata género nisqaman yuyaychaspata, chaymantapas (AbE nisqata, hinaspapas chay CRVC nisqata churaspa)	Hayk'a chay Iniciativas locales innovadoras nisqa kasqanmanta (hinaspas AbE nisqa, hinaspas CRVC nisqa churasqa kayniyuq) chay género nisqa qawariywan llamk'ariynin rurasqaña kasqanmanta.	0	127 iniciativas locales innovadoras tukusqa (AbE nisqawan, CRVC nisqawan) género qawariywan rurasqa.	A: 2-6	Expertos técnicos nisqa Promotores nisqa Formaciones nisqa OSC locales nisqa, comunidadkuna, asociacionkuna utaq productorkuna cooperativakuna q'imiriq. Profonanpe- Proveedores de asistencia técnica nisqakuna Monitoreo comunitario nisqa	GIZ- Salvaguardas mantawan, generomantawan asesora utaq asesor. AbE nisqapi expertokuna Profonanpe- Proveedores de asistencia técnica nisqakuna	Actividad presupuestonpi churasqa 1.1.1 ID 5 qaway, 1.1.3 9,461,507 hinaspas 1.2.2 2,955,526 actividad nisqatawan qaway

ID	Imakuna kasqanmant a/ Resultadoku namanta/lla mk'ariykuna manta/hark'a pakuqkunam anta	Riesgos y potenciales nisqamanta igualdad de género nisqamanta temakuna (= hawanpi, hark'apakuqkun amanta derivados nisqaa)	Ruraykunamanta wan/medidakuna mantawan imayna kasqanmanta willakuy: (=Riesgo pisiyachiymanta medidakuna = Chay promoción de potenciales nisqamanta medidakuna)	Indicadorkuna nisqa	Manaraq qallariyinp i imayna tarikun chaymanta	Ima killipi, imayma tupuynin rurakunamanta (=Allin ruraynin kananpaq idicador nisqakuna, kankuman, yaqapas indicadores cualitativos, cuantitativos nisqa, qharipaqpas, warmipaqpas maypichá t'aqakuyta atinchaymanhina)	Hayk'aq paq	Llamk'ariy ruraypi recursos nisqakuna (llamk'aqkunapuw an, materialeskuna ima)	Pitaq llamk'ay rurayta aparinqa	kay	Ruray aparinapaq, EUR-pi hayk'a quillqi munakusqanm ana
								Community monitoring			
8	1.1.3 nisqa llamk'ariy. AbE nisqa medidakuna llamk'ariy puririchinapaq , chaymanta cadenas de valor resilientes al clima a nivel de paisaje local nisqa llamk'ariy puririchinapaq asistencia técnica nisqa. 3 kaq hark'apakuqk una.	Proyector capacitaciones técnicas nisqa rurasqanman, warmikuna mana ancha participarinkuch u, wasinkupi nisyu paykunapaq llamk'aynin kaptin, hinaqa niyta atisunman, ñawpa qawariyraq género nisqamanta kaptin, warmikuna capacitacionkunapi participarinanta	Warmikuna asistencia técnica nisqapi kanankuta, educación financiera nisqa chaskinankuta, mercado nisqa yaykuy atinankuta, chaymanta chay iniciativas locales nisqa ruray atiyapi kanankutam asegurarina.	Hayk'a warmi, chay Fondo concursable nisqapi beneficiario miembrohina kasqanmanta, hinaspa kaykuna asistencia técnica nisqata chaskinku, chay EbA medidakunawan llamk'ay atinankupaq, chaymanta chay Cadenas de Valor Resilientes al Clima nisqawan	0	100manta, 50 Puna facility-manta beneficiaria warmikuna kaqkunamanta asistencia técnica nisqata chaskinku, chay AbE-p medidakunawan, hinaspa Cadenas de Valor Resilientes al Clima nisqawan llamk'ariykuna aparinankupaq, chaymantapas chay educación financiera y el acceso a los mercados nisqa churasqa kanallantaq.	A: 2-4	Profonanpe - Proveedores de asistencia técnica nisqa Formación Plankuna, género qawariyniyuq rurasqa (kayhinatahina, wawa uywana wasikunata churana. Plazokuna kasusqa kanan, huk ladoman capacitakuq riptyin yanapriykunata churana, mana chayhina kaptintaq warmikunap wasin	Profonanpe	1.1.3 actividadadpa presupuestonpi churasqa ID 6 qaway	

ID	Imakuna kasqanmant a/ Resultadoku namanta/lla mk'ariykuna manta/hark'a pakuqkunam anta	Riesgos y potenciales nisqamanta igualdad de género nisqamanta temakuna (= hawanpi, hark'apakuqkun amanta derivados nisqaa)	Ruraykunamanta wan/medidakuna mantawan imayna kasqanmanta willakuy: (=Riesgo pisiyachiymanta medidakuna = Chay promoción de potenciales nisqamanta medidakuna)	Indicadorkuna nisqa	Manaraq gallariyinp i imayna tarikun chaymanta	Ima killipi, imayma tupuynin ruraykunamanta (=Allin ruraynin kananpaq idicador nisqakuna, kankuman, yaqapas indicadores cualitativos, cuantitativos nisqa, qharipaqpas, warmipaqpas maypichá t'aqakuyta atinchaymanhina)	Hayk'aq paq	Llamk'ariy ruraypi recursos nisqakuna (llamk'aqkunapuw an, materialeskuna ima)	Pitaq llamk'ay rurayta aparinqa	kay	Ruray aparinapaq, EUR-pi hayk'a qullqi munakusqanm ana
		hark'akum		llamk'anankupa q, hinaspa educación financiera nisqa hinaspa mercado nisqawan llamk'ay atinankupaq yachachiykuna chaskisqanku,				sispanpi capacitacionkunat a rurana).			
9	1.2.1: Llamk'ariy: Ñawpa kamichinakuy kunata, chaymanta ñawpa yachaykunata yapamanta kawsarichiym anta, allinyachiyma	Qharikuna, warmi hawamanta ñawpa yachaykuna qipanchasqanku ta, warmikuna mana chaykunamanta rimakunanta munankuchu,	Chay enfoque innovador nisqa, runakunapi yuyaychasqan kanan, ejemplotahina niyta atisunman, warmikuna ima ruraykuna ruranankupaqchá	Hayk'a ABE- manta, chaymanta chay iniciativas de cadenas de valor resilientes al clima nisqamanta aswan allin rurasqakuna	0	Yapas 6 AbE nisqapi, utaq chay Cadenas de Valor Resilientes al cambio climático nisqapi, warmikunap umallisqan chay iniciativas locales nisqa, aswan allin práctica rurasqakuna,	A: 4-6	Tallerkuna Excursionkuna Entrevistakuna Sistematización nisqa	Instituto de Montaña nisqa (IdM)	1.2.1 2,707,713 nisqa actividad presupuestonpi churasqa.	

ID	Imakuna kasqanmant a/ Resultadoku namanta/lla mk'ariykuna manta/hark'a pakuqkunam anta	Riesgos y potenciales nisqamanta igualdad de género nisqamanta temakuna (= hawanpi, hark'apakuqkun amanta derivados nisqaa)	Ruraykunamanta wan/medidakuna mantawan imayna kasqanmanta willakuy: (=Riesgo pisiyachiymanta medidakuna = Chay promoción de potenciales nisqamanta medidakuna)	Indicadorkuna nisqa	Manaraq gallariyinp i imayna tarikun chaymanta	Ima killipi, imayma tupuynin rurakunamanta (=Allin ruraynin kananpaq idicador nisqakuna, kankuman, yaqapas indicadores cualitativos, cuantitativos nisqa, qharipaqpas, warmipaqpas maypichá t'aqakuyta atinchaymanhina)	Hayk'aq paq	Llamk'ariy ruraypi recursos nisqakuna (llamk'aqkunapuwan, materialeskuna ima)	Pitaq llamk'ay rurayta aparinqa	kay	Ruray aparinapaq, EUR-pi hayk'a quillqi munakusqanm ana
	nta, hatunyachiy manta ima. /2 , 3 ima hark'apakuqk unamanta	pakallapi aspas hap'inku.	ancha yachayninku kanku, chaymanta sistematización nisqa rurasqankuta, historiatahina willakunkuman, chaytataq hukkunaman ch'iqirichiy atinapaq. Hinasp a proyectotaq, universidades nisqawan, instituciones públicas nisqawan, hukkunapuwan kuskachanakuspa kallpachariya atinqa, warmikuna publicacionkuna	kasqanmanta, hinasp a kay ruraykuna warmikunap sitematizasqan kanan.		sistematizasqa tarikun.					

ID	Imakuna kasqanmant a/ Resultadoku namanta/lla mk'ariykuna manta/hark'a pakuqkunam anta	Riesgos y potenciales nisqamanta igualdad de género nisqamanta temakuna (= hawanpi, hark'apakuqkun amanta derivados nisqaa)	Ruraykunamanta wan/medidakuna mantawan imayna kasqanmanta willakuy: (=Riesgo pisiyachiymanta medidakuna = Chay promoción de potenciales nisqamanta medidankuna)	Indicadorkuna nisqa	Manaraq qallariyinp i imayna tarikun chaymanta	Ima killipi, imayma tupuynin rurakunamanta (=Allin ruraynin kananpaq idicador nisqakuna, kankuman, yaqapas indicadores cualitativos, cuantitativos nisqa, qharipaqpas, warmipaqpas maypichá t'aqakuyta atinchaymanhina)	Hayk'aq paq	Llamk'ariy ruraypi recursos nisqakuna (llamk'aqkunapuw an, materialeskuna ima)	Pitaq llamk'ay rurayta aparinqa	kay	Ruray aparinapaq, EUR-pi hayk'a quillqi munakusqanm ana
			nisqa ruray atinankuta.								
10			Warmikuna ima ruraypichá aswan yachayniyuq kanku, hinaspa chay yachaykunamat hukkunaman riqsichikunqa. Proyectotaq universidadkunawan, instituciones públicas nisqawan, hukkunapuwan kuskachanakuspa chay publicaciones nisqa lluqsirinanta kallpacharinqa.	Hayk'a lecciones aprendidas nisqa, chaymantapas hayk'a AbE nisqapi utaq iniciativas de Cadenas de Valor Resilientes al Clima nisqapi, warmikunap aswan allin llamk'ayninp i rurasqakuna kan chaymanta, hinaspapas kaykuna riqsirichinapaq publicación	0	Yaqapas 6 warmikunap umallisqan, practicakuna nisqa, lecciones aprendidas nisqa, utaq iniciativas a Cadenas de Valor Resilientes al Clima nisqa kan, hinaspa kaykunamanta runa simipi folletokunata, plankunata, manualkunata, radiopi propagandakunata, videokunata hurqurqanku.	A: 6	Publicacionkunam anta Eventokuna riqsirichiymanta	IdM- Comunicacion pi especiliasta GIZ- comunicacion esmanta asesor.	1.2.1 actividad presupuestopi churasqa ID 8 nisqata qawqay	

ID	Imakuna kasqanmant a/ Resultadoku namanta/lla mk'ariykuna manta/hark'a pakuqkunam anta	Riesgos y potenciales nisqamanta igualdad de género nisqamanta temakuna (= hawanpi, hark'apakuqkun amanta derivados nisqaa)	Ruraykunamanta wan/medidakuna mantawan imayna kasqanmanta willakuy: (=Riesgo pisiyachiymanta medidakuna = Chay promoción de potenciales nisqamanta medidakuna)	Indicadorkuna nisqa	Manaraq qallariyinp i imayna tarikun chaymanta	Ima killipi, imayma tupuynin rurakunamanta (=Allin ruraynin kananpaq idicador nisqakuna, kankuman, yaqapas indicadores cualitativos, cuantitativos nisqa, qharipaqpas, warmipaqpas maypichá t'aqakuyta atinchaymanhina)	Hayk'aq paq	Llamk'ariy ruraypi recursos nisqakuna (llamk'aqkunapuw an, materialeskuna ima)	Pitaq llamk'ay rurayta aparinqa	kay	Ruray aparinapaq, EUR-pi hayk'a quillqi munakusqanm ana
				nisqa rurasqankupi churasqa kanan,							
11	1.2.2. nisqa llamk'ariy. sistemas comunitarios de monitoreo y observación nisqa llamk'ariy puririchinapaq , AbE nisqap medidakuna chanin, mana chanin kasqan yachanapaq, hinaspas políticas regionales y	Warmikuna mana tiempoyuq kasqankurayku, paykuna manapas participariy atinankupaq yuyaychakusqa nkurayku, wasi ukupi familialkuwan churapanakuy kasqanrayku, chay sistemas de monitoreo comunitario nisqapi mana ancha kallpachakuy kanchu	Proyectoq nisqanmanhia, warmikuna chay informacionkuna controlananta, registranta, hinaspachay willakuykuna comités de monitoreo comunitario del medio ambiente nisqaman chayarinantam asegurarina kanan.	Hayk'a warmichá chay comités de monitoreo comunitario nisqapi participanku, chaymanta.	0	Suqtamanta chay comités de monitoreo comunitario nisqamanta, yaqapas iskallapas warmikan.	A: 2-5	Monitoreo nisqapi yachay Profonape hinaspas Puna Facility beneficiaronkuna wan cotrato ruray.	IdM Profonape		1.2.2 actividad presupuestonpi churasqa ID 6, 1.1.2 39 nisqata hinaspas 429,820 nisqatawan qaway.

ID	Imakuna kasqanmant a/ Resultadoku namanta/lla mk'ariykuna manta/hark'a pakuqkunam anta	Riesgos y potenciales nisqamanta igualdad de género nisqamanta temakuna (= hawanpi, hark'apakuqkun amanta derivados nisqaa)	Ruraykunamanta wan/medidakuna mantawan imayna kasqanmanta willakuy: (=Riesgo pisiyachiymanta medidakuna = Chay promoción de potenciales nisqamanta medidakuna)	Indicadorkuna nisqa	Manaraq gallariyinp i imayna tarikun chaymanta	Ima killipi, imayma tupuynin rurakunamanta (=Allin ruraynin kananpaq idicador nisqakuna, kankuman, yaqapas indicadores cualitativos, cuantitativos nisqa, qharipaqpas, warmipaqpas maypichá t'aqakuyta atinchaymanhina)	Hayk'aq paq	Llamk'ariy ruraypi recursos nisqakuna (llamk'aqkunapuw an, materialeskuna ima)	Pitaq llamk'ay rurayta aparinqa	kay	Ruray aparinapaq, EUR-pi hayk'a qullqi munakusqanm ana
	nacionales mat'ipanapaq /2 hark'apakuq.	warmikunap participacionnин kananpaq.									
12	2.1.1 nisqa llamk'ariy. Puna facility nisqata rurarina, chay AbE llank'aynin, chaymanta chay cadenas de valor resilientes nisqa, karu unaypaq financiamient om kananpaq /1 nisqa hark'apakuqk una.	Aasociacionkun a, comunidadkuna , cooperativakun a, organizacionkun a warmikunap umallisqan manam tarikunchu, chayrayku mana requisitokuna hunt'ayta atinkuchu, candidatahina riy atinankupaq.	Warmikunap umallisqan asociacionkuna, comunidadkuna, cooperativakuna, organizacionkunap iniciativas locales nisqa propuestakunata aprobarinan.	Warmip umalliqan asociacionkunap , comunidadkuna p, cooperativakuna p utaq organizacionkun ap, chay iniciativas locales nisqa propuestankuna presentasqanku	0	100manta, 30 iniciativas locales aprobasqa kaqkunamanta, warikunap umallisqan asociacionkunata, cooperativakunata , organizacionkun a, utaq empresakuna kallpachariq kanku.	A: 2-5	Unidad de manejo de la facilidad nisqa	Profonape	2.1.1 nisqa actividadpa presupuestonpi churasqa 4,203,150	

ID	Imakuna kasqanmant a/ Resultadoku namanta/lla mk'ariykuna manta/hark'a pakuqkunam anta	Riesgos y potenciales nisqamanta igualdad de género nisqamanta temakuna (= hawanpi, hark'apakuqkun amanta derivados nisqaa)	Ruraykunamanta wan/medidakuna mantawan imayna kasqanmanta willakuy: (=Riesgo pisiyachiymanta medidakuna = Chay promoción de potenciales nisqamanta medidakuna)	Indicadorkuna nisqa	Manaraq qallariyinp i imayna tarikun chaymanta	Ima killipi, imayma tupuynin rurakunamanta (=Allin ruraynin kananpaq idicador nisqakuna, kankuman, yaqapas indicadores cualitativos, cuantitativos nisqa, qharipaqpas, warmipaqpas maypichá t'aqakuyta atinchaymanhina)	Hayk'aq paq	Llamk'ariy ruraypi recursos nisqakuna (llamk'aqkunapuw an, materialeskuna ima)	Pitaq llamk'ay rurayta aparinqa kay	Ruray aparinapaq, EUR-pi hayk'a qullqi munakusqanm ana
				aprobarisqa kanantam asegurakunam.						
13	2.1.2. Yachayninkut a kallpachariku nqa, chay ecosistemas andinos nisqapi, AbE- p mecanismos innovadores nisqa, ruranapaq	Unumanta suministro nisqa empresakunapi, 100manta, warmimanta 25 funcionaria nisqa, chiqaqninpi participariy munaq manam tarikunchu.	EPSpi llamk'aq funcionakunata, MERESEs nisqa llamk'ay ruraqkunata, capacitakunqa chay MERESE llamk'ay rurasqanpi, género nisqatwan llamk'aykuna ruray atinankupaq (acuerdokunata, plataformas de	Hayk'a funcionariokuna chay EPS nisqapi capacitasqa kasqankumanta, chay MERESE nisqapi género qawariywan, llamk'aykuna ruranankupaq churasqa kananpaq	0	Chay EPS nisqamanta, 30 oficiales kaqkunamanta (100manta yaqapas 30-llapas warmi kaqkunamanta) chay MERESE proceso nisqapi capacitacionta ruranku, género qawariyniyuq	A: 2-5	Cursokuna, consultoriakuna.	GIZ- Salvaguardas mantawan, generomantaw an asesora utaq asesor. GIZ- MERESE-pi asesor.	2.1.2 nisqa actividadpa presupuestonpi churasqa 938,756

ID	Imakuna kasqanmant a/ Resultadoku namanta/lla mk'ariykuna manta/hark'a pakuqkunam anta	Riesgos y potenciales nisqamanta igualdad de género nisqamanta temakuna (= hawanpi, hark'apakuqkun amanta derivados nisqaa)	Ruraykunamanta wan/medidakuna mantawan imayna kasqanmanta willakuy: (=Riesgo pisiyachiymanta medidakuna = Chay promoción de potenciales nisqamanta medidakuna)	Indicadorkuna nisqa	Manaraq qallariyinp i imayna tarikun chaymanta	Ima killipi, imayma tupuynin rurakunamanta (=Allin ruraynin kananpaq idicador nisqakuna, kankuman, yaqapas indicadores cualitativos, cuantitativos nisqa, qharipaqpas, warmipaqpas maypichá t'aqakuyta atinchaymanhina)	Hayk'aq paq	Llamk'ariy ruraypi recursos nisqakuna (llamk'aqkunapuw an, materialeskuna ima)	Pitaq llamk'ay rurayta aparinqa kay	Ruray aparinapaq, EUR-pi hayk'a qullqi munakusqanm ana
	chaymantapa s llamk'ariyninta ima puririchinapaq /2 kaq hark'apakuqk una		gobernanza nisqata, proyectokuna ruray atinamanta, monitoreo nisqa ruraymanta ima)	kallpachariy atiymanta.		llamk'arininkunam an churaspa, llamk'ayninku aparinankupaq.				
14	2.1.3 Microcréditos verdes nisqa llamk'ariy rurasqanta yanaparikunq a, chay AbE nisqata, chaymantqa cadenas de valor resilientes al	Manam kallpacharikunc hu warmikunapaqhi na productos financieros nuevos nisqa kay atinata, nitaq warmikunap necesidadninma nhina chay productokuna qawarisqa kay	Chay productos financieros receptivos al género nisqap diseño nisqa ruraynipi, utaq yapamanta imapas rurapayana kaqkuna allichaypi yanapariykunata	Hayk'a warmikunaman, waynakunaman financieros receptivos al género nisqap producton kan chaymanta.	0	Yaqapas productos financieros, género qawariyiniyuq rurasqa kan, utaq allicharisqa kan, ichaqa warmikunap necesidadnin	2 A: 3-5	Capacitacionkuna GIZ- Microfinanzas nisqapi asesor. GIZ- Salvaguardas mantawan, generomantaw an asesora utaq asesor.	GIZ- Microfinanzas pi asesor. GIZ- Salvaguardas mantawan, generomantaw an asesora utaq asesor.	2.1.3 1 nisqa actividadpi churasqa,295,10 3 GIZ- microfinanzaspi asesor en 228,000 GIZ- Salvaguardasm antawan,genero

ID	Imakuna kasqanmant a/ Resultadoku namanta/lla mk'ariykuna manta/hark'a pakuqkunam anta	Riesgos y potenciales nisqamanta igualdad de género nisqamanta temakuna (= hawanpi, hark'apakuqkun amanta derivados nisqaa)	Ruraykunamanta wan/medidakuna mantawan imayna kasqanmanta willakuy: (=Riesgo pisiyachiyimanta medidakuna = Chay promoción de potenciales nisqamanta medidakuna)	Indicadorkuna nisqa	Manaraq gallariyinp i imayna tarikun chaymanta	Ima killipi, imayma tupuynin rurakunamanta (=Allin ruraynin kananpaq idicador nisqakuna, kankuman, yaqapas indicadores cualitativos, cuantitativos nisqa, qharipaqpas, warmipaqpas maypichá t'aqakuyta atinchaymanhina)	Hayk'aq paq	Llamk'ariy ruraypi recursos nisqakuna (llamk'aqkunapuw an, materialeskuna ima)	Pitaq llamk'ay rurayta aparinqa	kay	Ruray aparinapaq, EUR-pi hayk'a quillqi munakusqanm ana
	clima nisqap rurayninta kallpacharina m kanqa / 1 kaq hark'apakuq	atinanpaqpas kallpata churakullantaqc hu.	churana, AbE nisqa, chaymanata Cadenas de Valor Resilientes al Clima nisqa kalpariy atinapaq. Chay diseño nisqapi, género hawamanta ima necesidadkunam kan, imakunapi pantaykuna kan, chaykuna yachanapaq huk diagnóstico nisqata churana kanqa.			churasqa chapi kan.					mantawan asesor (ID 3 nisqata qaway)
15	3.1.1. nisqa llamk'ariy. Yachayninkut a kallpacharina	Kamachiy normakuna allin avanzasqa kachkaptinpas, hinaspas llapa Estadopi	Funcionario público nisqakunata capacitaspa, género qawariywan, chay	Hayk'a funcionariokuna proyectop áreas objetivo	0	¿? Estadomanta oficialkuna (¿? Qarkunai, hinaspas ¿? warmikuna) capacitacionta	A: 2-6	GIZ-Salvaguardapi, generopi ima asesor.	GIZ- Leader 3 componentem anta	GIZ- 3 componentem anta Leader 376,920	

ID	Imakuna kasqanmant a/ Resultadoku namanta/lla mk'ariykuna manta/hark'a pakuqkunam anta	Riesgos y potenciales nisqamanta igualdad de género nisqamanta temakuna (= hawanpi, hark'apakuqkun amanta derivados nisqaa)	Ruraykunamanta wan/medidakuna mantawan imayna kasqanmanta willakuy: (=Riesgo pisiyachiymana medidakuna = Chay promoción de potenciales nisqamanta medidakuna)	Indicadorkuna nisqa	Manaraq qallariyinp i imayna tarikun chaymanta	Ima killipi, imayma tupuynin rurakunamanta (=Allin ruraynin kananpaq idicador nisqakuna, kankuman, yaqapas indicadores cualitativos, cuantitativos nisqa, qharipaqpas, warmipaqpas maypichá t'aqakuyta atinchaymanhina)	Hayk'aq paq	Llamk'ariy ruraypi recursos nisqakuna (llamk'aqkunapuw an, materialeskuna ima)	Pitaq llamk'ay rurayta aparinqa	kay	Ruray aparinapaq, EUR-pi hayk'a quillqi munakusqanm ana
	kanqa chay AbE nisqatawan, chaymanta resiliencia climática nisqatawan chay procesos de planificación territorial y gobernanza nisqapi churasqa kananpaq	llamk'aqkuna, llapa chay niveles de gobierno nisqapi, chay transversalizar la perspectiva de género en las políticas públicas nisqapi llamk'anankupa q obligasqa kasqankupuan pas, chay funcionarios públicos nisqakuna, yanqapuni mana umachakunkuch u chay planificación con perspectiva de género nisqa rurayn	planificación nisqa rarakananta asegurarina kanqa.	nisqawan comprometisqa kanku, hinaspapas capacitacionta chaskichkanku, género qawariywan, planificación rurasqankupi, chay AbE nisqap medidakuna, chaymanta chay Cadenas de Valor Resilientes al Cambio Climático nisqa churanankupaq.		ruranku, Estado imaynatam yachachiykuna rurata yachachan chaymanhina.			Salvaguardas mantawan, generomantawan asesora utaq asesor.	GIZ-Salvaguardasm antawan, generomantawan aseso r(ID 3 nisqata qaway)	

ID	Imakuna kasqanmant a/ Resultadoku namanta/lla mk'ariykuna manta/hark'a pakuqkunam anta	Riesgos y potenciales nisqamanta igualdad de género nisqamanta temakuna (= hawanpi, hark'apakuqkun amanta derivados nisqaa)	Ruraykunamanta wan/medidakuna mantawan imayna kasqanmanta willakuy: (=Riesgo pisiyachiymanta medidakuna = Chay promoción de potenciales nisqamanta medidakuna)	Indicadorkuna nisqa	Manaraq qallariyinp i imayna tarikun chaymanta	Ima killipi, imayma tupuynin rurakunamanta (=Allin ruraynin kananpaq idicador nisqakuna, kankuman, yaqapas indicadores cualitativos, cuantitativos nisqa, qharipaqpas, warmipaqpas maypichá t'aqakuyta atinchaymanhina)	Hayk'aq paq	Llamk'ariy ruraypi recursos nisqakuna (llamk'aqkunapuw an, materialeskuna ima)	Pitaq llamk'ay rurayta aparinqa kay	Ruray aparinapaq, EUR-pi hayk'a quillqi munakusqanm ana
		kallpachasqa kay atinanta.								
16		Warmikuna mana participankuchu chay procesos de planificación nisqapi, sinchi karupi tiyasqankurayku, chaymantataq wasinkupi sinchi llamk'anayuq kasqankurayku.	Maypichá chay toma de decisiones nisqapaq planificacionnин aparikun, chaypi warmikuna participiry atinanta kallpacharina kanan.	Pachaqmanta hayk'a warmikuna proyectop beneficiariam kan, hinaspa kaykuna, chay local nisqapi, regional nisqapi, toma de decisiones aparikukusqanpi hayk'a participarisqank umanta.	0	100manta yaqapas, proyectomanta beneficiakuqkuna 5 warmillapas, chay local nisqapi, regional nisqapi toma de decisiones nisqa planificación ruraynipi participanku.	A: 3-6	Warmikuna participiry atinankupaq pasaje churaywan yanapariy. Familiakunapaq información sesionkuna, cursokuna ima ruray.	GIZ-Salvaguardas mantawan, generomantawan asesora utaq asesor. GIZ- 3 componentem anta local nisqamanta, regional nisqamanta asesor.	3.1.1 nisqa actividadapi presupuestonpi churasqa 2,975,216
17	3.1.2 nisqa llamk'ariy. Chay marcos	Chay sapankachisqa datukuna	Proyectoq nisqamanhina,	Hayk'a M&E sistemas	1	Yaqapas 3 M&E sistemakuna	A: 3-5	Capacitacionkuna Asistencia técnica nisqa	GIZ-Salvaguardas mantawan,	3.1.2 nisqa actividadpa

ID	Imakuna kasqanmant a/ Resultadoku namanta/lla mk'ariykuna manta/hark'a pakuqkunam anta	Riesgos y potenciales nisqamanta igualdad de género nisqamanta temakuna (= hawanpi, hark'apakuqkun amanta derivados nisqaa)	Ruraykunamanta wan/medidakuna mantawan imayna kasqanmanta willakuy: (=Riesgo pisiyachiymanta medidakuna = Chay promoción de potenciales nisqamanta medidakuna)	Indicadorkuna nisqa	Manaraq qallariyinp i imayna tarikun chaymanta	Ima killipi, imayma tupuynin rurakunamanta (=Allin ruraynin kananpaq idicador nisqakuna, kankuman, yaqapas indicadores cualitativos, cuantitativos nisqa, qharipaqpas, warmipaqpas maypichá t'aqakuyta atinchaymanhina)	Hayk'aq paq	Llamk'ariy ruraypi recursos nisqakuna (llamk'aqkunapuw an, materialeskuna ima)	Pitaq llamk'ay rurayta aparinqa	kay	Ruray aparinapaq, EUR-pi hayk'a quillqi munakusqanm ana
	normativos nisqapi, chaymantapas chay sistemas de seguimiento y evaluación a escala nacional nisqata, astawan yacharinankuta kallpachariku nqa. / 3 kaq hark'apakuqk una.	hawamanta, tukuy nación nisqapi, mana huñusqachu, nitaq seguimiento rurasqachu, nistaq análisis rurasqachu kan, aswan qipakunaman chay desarrollo de políticas de igualdad de género nisqapi llamk'ariykuna chay datokunawan ruray atinapaq.	chaymanta MIDAGRI nisqa programankunapi chay sistemas de seguimiento y evaluación nisqakuna kaqta kallpacharikunanta maskana, datokuna t'aqariy atiy kananta aseguranapaq.	nisqamanta, hinaspasapankachasqa informacionniyuq (género nisqa qawariyiniyuq, hinaspas AbE nisqawan ima).		sapankachasqa datukunata churan (genero, hinaspas AbE qawariywan)			generomantaw an asesora utaq asesor. GIZ- de M&E-manta especialista MIDAGRI	presupuestonpi churasqa 1,928,804	

Referenciakuna

GCF. (2019). Gender Policy GCF. Gender Analysis/Assessment and Gender and Social Inclusion Action Plan Templates. Available here: <https://www.greenclimate.fund/document/gender-assessment-and-action-plan-annex-8-funding-proposals>

GIZ (2019). GIZ Standard outline for the preparation of Gender Analyses: Template and User Guide.

GIZ. (2021). General User Guide, Safeguards and Gender Management System, August 2021.

INEI. 2020a. Perú: Brechas de género al 2020. Avance hacia la igualdad de mujeres y hombres. Lima: INEI.